

VERSLAG VAN EEN KROPSLARASSENPROEF-1e BEOORDELING

IN DE

HERFSTTEELT 1967

door

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Wageningen

en

A.P. v.d. Hoeven

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Naaldwijk

CRG

R
06
C
33

062:16
Stamboek no.
2779.

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruittelt onder Glas te Naaldwijk.

VERSLAG VAN EEN KROPSLARASSENPROEF-1e BEOORDELING

IN DE

HERFSTTEELT 1967

door

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Wageningen

en

A.P. v.d. Hoeven

Proefstation voor de Groente- en Fruittelt onder Glas, Naaldwijk

CRG

COMMISSIE VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE RASSENLIJST VOOR GROENTEGEWASSEN-WAGENINGEN

RAPPORT 2

AUGUSTUS 1968

2245707

<u>Inhoud</u>	<u>blz.</u>
1. Inleiding	2
2. Opgenomen rassen	2
3. Proefplaatsen	3
4. Resultaten	3
5. Bespreking van de rassen	7
6. Samenvatting	10

1. Inleiding

-2-

Het doel van de proef was na te gaan of er nieuwe rassen zijn die zondanige eigenschappen bezitten dat het aanbeveling verdient ze op uitgebreidere schaal (o.a. in de studieclubproeven) te onderzoeken op hun gebruikswaarde.

2. Opgenomen rassen

Ingevolge de richtlijnen van de Commissie voor de Rassenlijst Groentegewassen zijn alle door de N.A.K.-G. voor kropsla erkende selectiebedrijven medio 1967 uitgenodigd een of twee nieuwe rassen in te sturen. Door de proefnemers zijn enkele witresistente lijnen (WR) en twee vergelijkingsrassen (Deciso en Deci-Minor) toegevoegd.

Zodoende werden in de proef de 16 in tabel 1 vermelde rassen opgenomen.

Tabel 1 De opgenomen rassen

Ras	Selectiebedrijf	zaad- kleur
Deci-Minor	N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam	W
Deciso	N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam	W
Hivera-Herfst	Vreeken's Zaden, Dordrecht	W
Meikoningin	Thomas Beek, Venlo	W
Nr. 008	Leen de Mos, Naaldwijk	W
Nr. 009	Leen de Mos, Naaldwijk	W
Nr. 57 Sel. AA	W.P.J. de Ruiters, Bleiswijk	Z
Nr. 62395)		W
Silva)	N.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk	W
Tonika)		Z
WR 272)		W
WR 304)		W
WR 347)	N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam	W
WR 410)		W
WR 448)		W
WR 500)		W

3. De proefplaatsen

-3-

De proef werd op 2 plaatsen genomen nl. op de tuin van het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder glas te Naaldwijk en op het bedrijf van de heer J.G.Th. Duyndam, Weideland 10 te Kwintsheul.

De grond te Naaldwijk is een zandgrond; er werd op 1 sept. gezaaid en op 19 sept. uitgeplant; de proef lag hier in 3-voud. Per veldje stonden 50 planten.

Na het planten is 2 maal lichtgestoven met TMTD.

De proef is geoogst en gewogen op 21 november.

De grond te Kwintsheul is een kleigrond; er werd op 4 sept. gezaaid en op 21 sept. uitgeplant; de proef lag hier in 2-voud; per veldje ongeveer 3 m².

De heer Duyndam teelde zelf *Secura* die op 5 sept. was gezaaid en gelijk met onze proef was uitgeplant.

Deze proef is ook op 21 november geoogst en gewogen.

Op beide plaatsen heeft de teelt een normaal verloop gehad.

4. De resultaten

Tijdens de teelt en de oogst werden door de proefnemers cijfers gegeven voor o.a. de mate van aantasting door droogrand, het aantal planten met (gewoon) rand, de hoeveelheid aanslag en het gemiddeld kropgewicht.

Bovendien werden de rassen op 10 november beoordeeld op gebruikswaarde door de slacommissie van de Federatie van Tuinbouwstudieclubs. Hieronder worden in tabelvorm de resultaten van de beoordelingen vermeld.

Tabel 2. Aantasting door droogrand.

Ras	
Deci-Minor	0
Deciso	0
Hivera-Herfst	0,2
Meikoningin	0,3
Nr. 008	0,5
Nr. 009	1,7
Nr. 57 Sel. AA	0,2
Nr. 62395	0
Silva	0,3

Ras	
Tonika	0
WR 272	0,8
WR 304	0,2
WR 347	0,7
WR 410	0
WR 448	0
WR 500	0

Toelichting.

Cijfers zijn gegeven van 0 t/m 5; 0= geen droogrand, 5= zeer veel droogrand. In Kwintsheul kwam geen droogrand voor. De in tabel 2 gegeven cijfers zijn de gemiddelden van de 3 herhalingen van de preef te Naaldwijk.

Tabel 3. Aantal planten met (gewoon) rand.

Ras	Naaldwijk	Kwintsheul
Deci-Minor	7	1
Deciso	2	1
Hivera-Herfst	0	0
Meikoningin	2	0
Nr. 008	1	2
Nr. 009	12	3
Nr. 57 Sel. AA	6	2
Nr. 62395	4	0
Silva	0	4
Tonika	1	0
WR 272	18	0
WR 304	3	1
WR 347	18	1
WR 410	4	0
WR 448	16	0
WR 500	6	1

Toelichting.

Om de mate van (gewoon) randaantasting vast te leggen, is het aantal planten met rand van de herhalingen gesommeerd.

Tabel 4. Hoeveelheid aanslag.

-5-

Ras	Naaldwijk	Kwintsheul
Deci-Minor	3,7	1,2
Deciso	2,7	1,5
Hivera-Herfst	4,0	1,7
Meikoningin	3,0	2,0
Nr. 008	3,0	1,7
Nr. 009	2,5	1,2
Nr. 57 Sel. AA	4,5	2,5
Nr. 62395	5,0	1,5
Silva	2,0	1,2
Tonika	5,0	1,5
WR 272	4,0	1,7
WR 304	4,5	2,0
WR 347	4,0	1,5
WR 410	4,0	1,5
WR 448	3,5	2,0
WR 500	3,5	1,5

Toelichting.

De hoeveelheid aanslag is in beide proeven uitgedrukt in cijfers van 0 t/m 5: 0= geen aanslag, 5= zeer veel aanslag. In bovenstaande tabel zijn de gemiddelden weergegeven van de herhalingen.

Tabel 5. Gemiddeld kroggewicht.

Ras	Naaldwijk			Kwintsheul	
	I	II	III	I	II
Deci-Minor	15,8	14,9	15,6	18,3	19,7
Deciso	16,7	18,8	16,3	19,7	19,0
Hivera-Herfst	13,8	14,6	13,6	13,6	16,1
Meikoningin	10,2	12,7	10,8	13,6	14,2
Nr. 008	18,4	15,4	15,1	21,8	17,1
Nr. 009	17,3	18,2	16,7	20,8	20,0
Nr. 57 Sel. AA	13,4	13,8	13,6	17,6	16,3
Nr. 62395	13,3	14,6	11,0	16,5	14,7
Silva	15,5	16,4	15,4	17,1	17,0
Tonika	13,2	15,5	13,5	17,3	17,4

Ras	Naaldwijk			Kwintsheul	
WR 272	19,7	20,3	18,4	20,6	20,4
WR 304	14,6	14,8	11,8	18,1	17,1
WR 347	17,8	16,4	11,4	22,0	20,6
WR 410	15,4	16,4	13,1	19,6	20,9
WR 448	17,9	17,1	11,6	16,4	15,9
WR 500	16,2	16,5	13,0	20,0	17,8
gemiddeld	15,6	16,0	13,4	18,3	17,8

Toelichting.

In bovenstaande tabel is het gemiddeld kropgewicht van de herhalingen apart uitgedrukt in kg per 100 krop.

Tabel 6. De gebruikswaarde.

Ras	Naaldwijk		Kwintsheul	
	S.c.	P.n.	S.c.	P.n.
Deci-Minor	4,5	5,0	4,0	4,2
Deciso	4,0	5,0	4,0	4,0
Hivera-Herfst	3,7	3,0	3,0	2,5
Meikoningin	1,0	2,0	1,0	2,2
Nr. 008	3,7	5,0	3,7	4,2
Nr. 009	1,0	1,0	1,0	2,0
Nr. 57 Sel. AA	1,0	1,5	1,5	2,7
Nr. 62395	1,5	3,0	2,5	3,2
Silva	3,2	5,0	2,0	3,5
Tonika	1,7	3,0	2,0	3,0
WR 272	1,0	1,5	1,0	3,0
WR 304	4,5	3,5	1,5	4,0
WR 347	2,0	2,5	2,2	4,0
WR 410	2,2	2,5	2,0	3,0
WR 448	2,5	3,5	2,5	2,5
WR 500	4,2	4,5	4,0	4,5

Toelichting.

In beide proeven zijn de rassen beoordeeld door de slacommissie van de Federatie van Tuinbouwstudieclubs en door beide proefnemers. Gebruik werd gemaakt van de schaal 1 t/m 5: 1 = duidelijk onvoldoende, 5 = zeer goed. In tabel 6 zijn de gemiddelde cijfers van de herhalingen vermeld. S.c. = Slacommissie; P.n. = proefnemers,

5. Bespreking van de rassen

Deci-Minor (vergelijkingsras).

Dit ras heeft in de proeven zeer goed voldaan. Het komt ons overbodig voor dit algemeen bekende ras verder te beschrijven.

Deciso (vergelijkingsras).

Ook dit ras heeft in beide proeven zeer goed voldaan. In Naaldwijk was Deci-Minor van boven en van onderen mooier dan Deciso. Het heeft o.i. niet veel zin dit algemeen bekende ras hier verder te bespreken.

Hivera-Herfst.

Dit ras ontwikkelt zich wat langzamer dan Deciso. Het blad is iets grijsachtig en dikker dan van de andere rassen. Kort na het uitplanten was het blad vrij lang en smal. De kroppen waren aan de onderkant redelijk goed gesloten. Hivera-Herfst was nog niet geheel oogstrijp toen de proeven werden geoogst; dit is terug te vinden in het gemiddeld kropgewicht (tabel 5).

Wij zijn van mening, dat dit ras waard is in de herfstteelt verder beproefd te worden.

Meikoningin.

Het ras ontwikkelde zich aanvankelijk traag, het blad was smal en zacht. Vormde een kleine, te losse krop. Het gemiddeld kropgewicht liet duidelijk te wensen over. In dit ras kwam veel aanslag voor. Niet geheel uniform. Dit ras komt naar onze mening niet voor verdere beproeving in de herfstteelt in aanmerking.

Nr. 008.

Wij kregen de indruk, dat 008 iets meer groeikracht heeft dan Deci-Minor. Iets lichter van kleur dan Deci-Minor; ligt wat minder plat op de grond dan laatst genoemd ras. Staat overigens dicht bij Deci-Minor en wij kwamen in onze proeven ook tot vrijwel dezelfde schatting van de gebruikswaarde. Waard verder beproefd te worden in de herfstteelt.

Van de inzender vernamen wij, dat een voortgezette selectie van Nr. 008 onder de naam Amanda in de handel wordt gebracht.

Nr. 009.

Dit ras groeit sterk. Het blad is lang, vrij dik en bros en naar onze mening te donker. Vormt een grote, zware krop, die te open blijft. De onderkant van de krop is niet mooi; de nerven zijn grof. In Naaldwijk kwam in dit ras nogal wat droogrand en (gewoon) rand voor.

Het ras heeft in onze proeven niet voldaan en komt o.i. niet voor verdere beproeving in de herfstteelt in aanmerking.

Nr. 57 sel. AA

Groeit nogal wat sneller dan Deciso. Het blad is groot, breed, zacht en iets gebobbeld. Vormde een grote, losse, open krop met een laag gemiddeld gewicht. De krop ligt plat op de grond. Was in onze proeven nogal gevoelig voor aanslag.

Het blad bevat anthocyaan en kan dus bv. bij lage temperaturen rood kleuren. Gezien de proefresultaten zijn wij van mening dat dit ras niet in aanmerking komt voor verdere beproeving in de herfstteelt.

Nr. 62395

De groeisnelheid van dit ras is matig. Het blad is vrij licht van kleur en iets gebobbeld. De kropvorm is matig, het gemiddeld gewicht is laag. Had nogal last van aanslag. Vertoont enige overeenkomst met Tonika. Vooral de slacommissie was van mening dat dit ras in deze teelt niet beproevenswaardig is.

Silva

Silva groeide in onze proeven wat traag. Vormde een mooie krop met weinig omvang, toch was het gemiddeld kropgewicht voldoende. Vertoont nogal wat overeenkomst met Type 69. Dit ras werd, vooral door de slacommissie, "aangehouden" en zal door ons in deze teelt nader worden onderzocht.

Tonika

Groeide wat langzamer dan Deciso en Deci-Minor. Het blad is lichtgroen en iets gebobbeld; wat bleker dan bv. Silva. De krop heeft ongeveer dezelfde omvang als Deci-Minor, is niet al te goed gesloten en ligt nogal plat op de grond, waardoor Tonika in onze proeven nogal wat van aanslag te lijden had. Het ras bleek wat te zacht voor deze teelt en komt naar onze mening niet voor verdere beproeving in de herfstteelt in aanmerking.

WR 272

Groeide nogal wild. Het blad is vrij smal en donker van kleur. De kroppen waren vrij groot, open en te los.

De onderkant van de krop was vrij grof. Het gemiddeld kropgewicht was goed, maar in WR 272 kwam droogrand en nogal wat aanslag voor. Dit ras komt niet voor verdere beproeving in de herfstteelt in aanmerking.

WR 304

Dit ras groeide kalm. Het blad is zacht, lichtgroen van kleur en iets gerimpeld. De krop is matig van omvang en ligt nogal plat op de grond. Er kwam nogal wat aanslag in voor. Dit ras komt naar onze mening niet in aanmerking voor verdere beproeving in de herfstteelt.

WR 347

Dit ras vertoont een wat wilde groei. Het blad is stevig en nogal donkergroen. Vormde een grote, vrij open krop met veel omblad; wat tuitigerig. Het gemiddeld kropgewicht was goed maar er kwam droogrand en in Naaldwijk veel rand in voor. Komt naar onze mening niet voor verdere beproeving in de herfstteelt in aanmerking.

WR 410

De groei, bladkleur en kropomvang laten weinig te wensen over, maar het blad is smal. De krop kon beter gesloten zijn en de onderkant van de krop is wat graterig. In Naaldwijk kwam in WR 410 wat aanslag voor. Dit ras was ten tijde van onze proeven nog niet geheel uniform en kan mede daarom nog niet voor verdere beproeving worden aanbevolen.

WR 448

De groei van dit ras is goed; het blad is lichtgroen. De krop is te los en heeft te veel omvang. De onderkant is wat graterig. Het ras was nog niet uniform (er kwamen enkele planten in voor die duidelijk beter waren dan de rest) en kan nog niet voor verdere beproeving worden aanbevolen.

WR 500

Dit ras staat wat betreft groeikracht, bladkleur, kropvorm en kropomvang dicht bij Deciso en Deci-Minor. Ook de onderkant van de krop is goed, alhoewel dit in Naaldwijk niet het sterkste punt van WR 500 leek. Naar onze mening komt dit ras voor verdere beproeving in de herfstteelt in aanmerking.

6. Samenvatting

In een rassenproef-1e beoordeling werden in de herfstteelt 14 kropsla-rassen onderzocht. Voor verdere beproeving komen in aanmerking: Nr. 008, Hivera-Herfst, Silva en Witresistente Nr. 500. Als vergelijkingsrassen waren opgenomen Deciso en Deci-Minor, die zeer goed hebben voldaan.